

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ประชากรของการศึกษานี้ประกอบด้วยบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET 100 Index จำนวน 100 บริษัท โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานประจำปี 2554 รายงานการพัฒนาย่างยั่งยืนประจำปี 2554 และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1ก) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาจากข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ ตามหัวข้อหลักของมาตรฐานว่าด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม (ISO 26000) และหาความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างความเป็นเจ้าของกับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการและนำมารายงานผลในบทนี้

ผลของการวิจัย

ผลของการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน

- ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของบริษัท ซึ่งได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมและประเภทของธุรกิจ ขนาดของบริษัท โครงสร้างความเป็นเจ้าของ: โดยการถือหุ้นแบบกระจุกตัว ความเป็นเจ้าของโดยรัฐ และความเป็นเจ้าของโดยชาวต่างชาติ
- ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการตามมาตรฐานว่าด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม (ISO 26000)
- ส่วนที่ 3 ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างความเป็นเจ้าของกับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ และผลการวิจัยปัจจัยทำนายการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ
- ส่วนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของบริษัท (ลักษณะของบริษัท)

ข้อมูลทั่วไปของบริษัทพบว่าบริษัทในกลุ่ม SET 100 Index ประกอบด้วยกลุ่มอุตสาหกรรมและประเภทของธุรกิจ ขนาดของกิจการโครงสร้างความเป็นเจ้าของ: โดยการถือหุ้นแบบกระจุกตัว ความเป็นเจ้าของโดยรัฐ และความเป็นเจ้าของโดยชาวต่างชาติ ดังตาราง 4.1-4.9

ตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละจำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรมและประเภทธุรกิจ

กลุ่มอุตสาหกรรม	ประเภทธุรกิจ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรและอาหาร:	ธุรกิจการเกษตร	2	2.0
	อาหารและเครื่องดื่ม	5	5.0
		7	7.0
ธุรกิจการเงิน:	เงินทุนและหลักทรัพย์	4	4.0
	ธนาคาร	9	9.0
	ประกันภัยและประกันชีวิต	1	1.0
		14	14.0
สินค้าอุตสาหกรรม:	ยานยนต์	2	3.0
	บรรจุภัณฑ์	2	4.0
	วัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร	0	0.0
	ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์	2	4.0
	เหล็ก	4	4.0
		10	10.0
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง:	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์	17	17.0
	วัสดุก่อสร้าง	6	6.0
		23	23.0
ทรัพยากร:	พลังงานและสาธารณูปโภค	13	13.0
	เหมืองแร่	1	1.0
		14	14.0
บริการ:	การท่องเที่ยวและสันทนาการ	1	1.0
	การแพทย์	3	3.0
	ขนส่งและโลจิสติกส์	7	7.0
	พาณิชย์	7	7.0
	สื่อและสิ่งพิมพ์	3	3.0
		21	21.0
เทคโนโลยี:	ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์	3	3.0
	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	8	8.0
		11	11.0
	รวม	100	100.0

ตาราง 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละจำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรมและประเภทธุรกิจ พบว่า บริษัทในกลุ่ม SET 100 Index ประกอบด้วย 7 กลุ่มอุตสาหกรรม และ 21 ประเภทธุรกิจ บริษัทในกลุ่ม SET 100 Index ส่วนใหญ่อยู่ใน กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง จำนวน 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.0 รองลงมาได้แก่กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ จำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.0

ถ้ามองประเภทธุรกิจพบว่าบริษัทในกลุ่ม SET 100 Index ส่วนใหญ่อยู่ในธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ จำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.0 รองลงมาได้แก่ธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.0

ตาราง 4.2 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามมูลค่าสินทรัพย์รวม

มูลค่าสินทรัพย์รวม (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 10,000 ล้านบาท	20	20.0
10,000 - 100,000 ล้านบาท	56	56.0
100,001 - 1,000,000 ล้านบาท	19	19.0
มากกว่า 1,000,000 ล้านบาท	5	5.0
รวม	98	100.0

ตาราง 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามมูลค่าสินทรัพย์รวม พบว่า บริษัทในกลุ่ม SET 100 Index ส่วนใหญ่มีสินทรัพย์รวมระหว่าง 10,000-100,000 ล้านบาท จำนวน 56 ราย คิดเป็นร้อยละ 56.0 รองลงมาสินทรัพย์รวมน้อยกว่า 10,000 ล้านบาท จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.0

ตาราง 4.3 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามสัดส่วนจำนวนหุ้นที่ถือโดยผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 5 อันดับแรก

สัดส่วนจำนวนหุ้นที่ถือโดยผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 5 อันดับแรก (%)	จำนวน	ร้อยละ
0	0	0.0
0.01- 25.0	2	2.0
25.01- 50.0	32	32.0
50.01- 75.0	53	53.0
75.01- 100.0	13	13.0
รวม	100	100.0

ตาราง 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามสัดส่วนจำนวนหุ้นที่ถือโดยผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 5 อันดับแรก พบว่าบริษัทในกลุ่ม SET 100 Index มีสัดส่วนจำนวนหุ้นที่ถือโดยผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 5 อันดับแรกมากกว่า 50% จำนวน 66 ราย คิดเป็นร้อยละ 66.0 โดยส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 50.01- 75% จำนวน 53 ราย คิดเป็นร้อยละ 53.0

ตาราง 4.4 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามสัดส่วนการถือหุ้นโดยรัฐ

สัดส่วนการถือหุ้นโดยรัฐ(%)	จำนวน	ร้อยละ
0	50	50.0
0.01- 25.0	39	39.0
25.01- 50.0	3	3.0
50.01- 100.0	8	8.0
รวม	100	100.0

ตาราง 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามสัดส่วนการถือหุ้นโดยรัฐ พบว่าประมาณครึ่งหนึ่งของบริษัทในกลุ่ม SET 100 Index มีการถือหุ้นโดยรัฐ โดยบริษัทที่มีรัฐถือหุ้นส่วนใหญ่รัฐจะถือหุ้นอยู่ระหว่าง 0.01 - 25.0 % จำนวน 39 ราย คิดเป็นร้อยละ 39.0 และมีเพียง 8 บริษัทที่รัฐถือหุ้นเกิน 50% คิดเป็นร้อยละ 8.0 ในทางตรงกันข้ามร้อยละ 50 ของบริษัทในกลุ่ม SET 100 Index ไม่มีการถือหุ้นโดยรัฐ

ตาราง 4.5 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามสัดส่วนการถือหุ้นโดยชาวต่างชาติ

สัดส่วนการถือหุ้นโดยชาวต่างชาติ(%)	จำนวน	ร้อยละ
0	14	14.0
0.01- 25.0	61	61.0
25.01- 50.0	22	22.0
50.01- 100.0	3	3.0
รวม	100	100.0

ตาราง 4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามสัดส่วนการถือหุ้นโดยชาวต่างชาติ พบว่าบริษัทในกลุ่ม SET 100 Index ส่วนใหญ่มีสัดส่วนการถือหุ้นโดยชาวต่างชาติอยู่ระหว่าง 0.01 - 25.0 % จำนวน 61 ราย คิดเป็นร้อยละ 61.0 รองลงมาอยู่ระหว่าง 25.01 - 49.0 จำนวน 22 ราย คิด เป็นร้อยละ 22.0 และมีบริษัทที่ไม่มีการถือหุ้นโดยชาวต่างชาติจำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.0 ในทางตรงกันข้ามมีบริษัทที่ต่างชาติถือหุ้นเกิน 50% มีเพียง 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.0

ตาราง 4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุดและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของบริษัทจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา (N=100)

ตัวแปร	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน(S.D)
ตัวแปรอิสระ: คุณลักษณะของบริษัท				
• สัดส่วนผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 5 อันดับ แรก (%)	.2263	.9998	.5725	.1574180
• จำนวนหุ้นที่ถือโดยรัฐ (%)	0	.8749	.0791	.1886110
• จำนวนหุ้นที่ถือโดยชาวต่างชาติ(%)	0	.8495	.1682	.1621703
ตัวแปรตาม: ระดับการเปิดเผยข้อมูล				
• ดัชนีการเปิดเผยข้อมูล	0.24	.98	.6978	.17330

ตาราง 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุดและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของบริษัทจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา พบว่า บริษัทในกลุ่ม SET 100 Index ส่วนใหญ่มีสัดส่วนผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 5 อันดับแรกอยู่ระหว่าง 22.63-99.98% โดยมีสัดส่วนผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 5 อันดับแรกเฉลี่ยเท่ากับ 57.25% มีจำนวนหุ้นที่ถือโดยรัฐอยู่ระหว่าง 0 - 87.49% โดยมีจำนวนหุ้นที่ถือโดยรัฐเฉลี่ยเท่ากับ 7.91% และมี

จำนวนหุ้นที่ถือโดยชาวต่างชาติอยู่ระหว่าง 0 - 84.95% โดยมีจำนวนหุ้นที่ถือโดยชาวต่างชาติเฉลี่ยเท่ากับ 16.82%

สำหรับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ พบว่าบริษัทในกลุ่ม SET 100 Index มีระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ระหว่าง 24.00 - 98.00% โดยมีระดับการเปิดเผยข้อมูลเฉลี่ยเท่ากับ 69.78%

ตาราง 4.7 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ (N=100)

ระดับการเปิดเผยข้อมูลซีเอสอาร์ (%)	บริษัทที่เปิดเผยข้อมูล	
	จำนวน	ร้อยละ
0-10	0	0
11-20	0	0
21-30	1	1.0
31-40	5	5.0
41-50	8	8.0
51-60	11	11.0
61-70	21	21.0
71-80	28	28.0
81-90	13	13.0
91-100	13	13.0
รวม	100	100.0

ตาราง 4.7 แสดงระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ พบว่าบริษัทในกลุ่ม SET 100 Index ส่วนใหญ่มีระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ในระดับ 71-80% จำนวน 28 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.0 รองลงมาที่มีการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ในระดับ 61-70% จำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.0 โดยมีบริษัทที่เปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมตาม ISO 26000 ในระดับ 91-100% เพียง 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.0 อย่างไรก็ตาม ร้อยละ 54 ของบริษัทในกลุ่ม SET 100 Index มีการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมตาม ISO 26000 ในระดับมากกว่า 70%

ตาราง 4.8 ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุดและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการเปิดเผยข้อมูล
ความรับผิดชอบต่อสังคมจำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม (N=100)

กลุ่มอุตสาหกรรม	จำนวน (N)	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)
เกษตรและอาหาร	7	63%	98%	77.00%	.13496
ธุรกิจการเงิน	14	34%	93%	70.56%	.15616
สินค้าอุตสาหกรรม	10	24%	95%	65.12%	.22058
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	23	37%	95%	66.38%	.17183
ทรัพยากร	14	37%	98%	78.05%	.20044
บริการ	21	32%	95%	64.81%	.14947
เทคโนโลยี	11	46%	95%	74.50%	.15246

ตาราง 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุดและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมจำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม พบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมของบริษัทในกลุ่ม SET 100 Index ที่มีระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมสูงสุดได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร(ประกอบด้วยธุรกิจประเภท พลังงานและสาธารณูปโภค และเหมืองแร่) ซึ่งมีระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมเฉลี่ย 78.05% ($\bar{X} = 78.05\%$, $SD = 0.20044$) โดยมีระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ระหว่าง 37-98% รองลงมาได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร(ประกอบด้วยธุรกิจประเภท ธุรกิจการเกษตร และอาหารและเครื่องดื่ม) มีระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมเฉลี่ย 77% ($\bar{X} = 77.0\%$, $SD = 0.13496$) โดยมีระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ระหว่าง 63-98%

สำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ(ประกอบด้วยธุรกิจประเภท การท่องเที่ยวและสันทนาการ การแพทย์ ขนส่งและโลจิสติกส์ พาณิชยกรรม และสื่อสิ่งพิมพ์) มีระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมในระดับค่อนข้างต่ำเฉลี่ย 64.81% ($\bar{X} = 64.81\%$, $SD = 0.14947$) โดยมีระดับการเปิดเผยความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ระหว่าง 32-95%

อาจเป็นไปได้ว่ากลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรมีการดำเนินธุรกิจที่มีผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมสูงจึงมีการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมในระดับสูงเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์กรและลดแรงต้านทานจากผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีเกี่ยวกับความชอบธรรม ที่เน้นการยอมรับจากสังคมเพื่อความอยู่รอดของบริษัท (Gray et al.,1995) ดังนั้นผู้บริหารของกิจการจะมีแรงจูงใจในการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อปฏิบัติตามความชอบธรรม และกฎเกณฑ์

ทางสังคมเพื่อว่าบริษัทจะได้มีการกระทำที่เหมาะสมในสังคมและลดค่าตีเตียนจากผู้มีส่วนได้เสียโดยคำนึงถึงกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท (Darus et al., 2009)

ตาราง 4.9 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามการจัดทำรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืน (N=100)

กลุ่มอุตสาหกรรม	จำนวนบริษัทใน SET 100 Index (N)	จำนวนบริษัทที่จัดทำรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืน (N)	ร้อยละ	ร้อยละ* (แยกตามกลุ่มอุตสาหกรรม)
เกษตรและอาหาร	7	2	9.52	28.57
ธุรกิจการเงิน	14	3	14.29	23.07
สินค้าอุตสาหกรรม	10	2	9.52	20.00
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	23	3	14.29	13.04
ทรัพยากร	14	8	38.09	57.14
บริการ	21	3	14.29	14.28
เทคโนโลยี	11	0	0.00	0
	100	21	100%	

*จำนวนบริษัทที่จัดทำรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืน÷ จำนวนบริษัทในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมใน SET 100 Index

ตาราง 4.9 แสดงจำนวนและร้อยละของบริษัทในกลุ่ม SET 100 Index จำแนกตามการจัดทำรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืน พบว่าบริษัทในกลุ่ม SET 100 Index (จำนวน 100 ราย) มีการจัดทำรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืนเพียง 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.0 แสดงว่า บริษัทส่วนใหญ่ในกลุ่ม SET 100 Index จำนวน 79 ราย คิดเป็นร้อยละ 79.0 ไม่มีการจัดทำรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืนโดยบริษัทที่มีการจัดทำรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืน(จำนวน 21 ราย)ส่วนใหญ่จะอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรจำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.09 รองลงมาบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง และกลุ่มบริการ จำนวน 3 รายเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 14.29 ในทางตรงกันข้ามบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยีไม่มีการจัดทำรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืนเลย

หากแยกตามกลุ่มอุตสาหกรรม พบว่าบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรมีการจัดทำรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืนมากที่สุดจำนวน 8 ราย (จากจำนวนบริษัททั้งหมดในกลุ่มทรัพยากร 14 ราย) คิดเป็นร้อยละ 57.14 รองลงมาได้แก่บริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร และธุรกิจ

การเงิน จำนวน 2 และ 3 ราย (จากจำนวนบริษัททั้งหมดในกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตร 7 ราย และกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน 14 ราย) คิดเป็นร้อยละ 28.57 และ 23.07 ตามลำดับ

ซึ่งแสดงว่าบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรได้ให้ความสำคัญกับการจัดทำรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืนค่อนข้างมาก ในขณะที่บริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยีไม่ได้ให้ความสำคัญกับการจัดทำรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืนเลยทั้งๆที่การดำเนินงานของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมนี้ก็สร้างผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมไม่น้อย

PAYAP UNIVERSITY

ส่วนที่ 2 : การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการตามมาตรฐานว่า ด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม (ISO 26000)

ในส่วนนี้จะกล่าวถึงจำนวน และร้อยละของบริษัทจำแนกตามระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ และการเปิดเผยความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการตามมาตรฐานว่าด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการในกลุ่ม SET 100 Index ใน 7 หัวข้อหลักและ 41 ประเด็น ดังตาราง 4.10-4.17

ตาราง 4.10 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการในหัวข้อหลัก 1 เรื่องธรรมาภิบาล

หัวข้อหลัก 1 ธรรมาภิบาล: ประเด็น	เปิดเผยข้อมูล		ไม่เปิดเผยข้อมูล		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.1 ความรับผิดชอบต่อ	100	100.0	0	0.0	100	100.0
1.2 ความโปร่งใส	100	100.0	0	0.0	100	100.0
1.3 จริยธรรม	100	100.0	0	0.0	100	100.0
1.4 ความสำคัญของผู้มีส่วนได้เสีย	100	100.0	0	0.0	100	100.0
1.5 การเคารพต่อหลักนิติธรรม	100	100.0	0	0.0	100	100.0

ตาราง 4.10 แสดงจำนวนและร้อยละการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการในหัวข้อหลัก 1 เรื่องธรรมาภิบาล พบว่าบริษัททั้งหมดในกลุ่ม SET 100 Index มีการเปิดเผยข้อมูลในทุกประเด็นในหัวข้อเรื่องธรรมาภิบาลได้แก่ ประเด็นความรับผิดชอบต่อ ประเด็นความโปร่งใส ประเด็นจริยธรรม ประเด็นความสำคัญของผู้มีส่วนได้เสีย และประเด็นการเคารพต่อหลักนิติธรรม จำนวน 100 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.0

การที่บริษัทในกลุ่ม SET 100 Index มีการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมในหัวข้อเรื่องธรรมาภิบาล ครบทุกประเด็น เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.) ได้มีข้อกำหนดแนวปฏิบัติในการส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยมีการเปิดเผยข้อมูลตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1ก) แสดงไว้ในหัวข้อการจัดการ ภายใต้การกำกับดูแลกิจการที่ดี และรายงานประจำปีของบริษัท การดำเนินตามแนวปฏิบัติดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท เพราะเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงมาตรฐานการจัดการกิจการที่ดี อันเป็นสิ่งที่พึงคาดหวังจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งทำให้บริษัทได้รับการยอมรับมากขึ้นทั้งในและระหว่างประเทศ

ตลอดจนเป็นการเสริมสร้างความโปร่งใสและประสิทธิภาพของฝ่ายจัดการอันจะสร้างความเชื่อมั่นให้ เกิดแก่ผู้ถือหุ้น ผู้ลงทุนและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย, 2552)

ตาราง 4.11 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ของกิจการในหัวข้อหลัก 2 เรื่องสิทธิมนุษยชน

หัวข้อหลัก 2 สิทธิมนุษยชน :ประเด็น	เปิดเผยข้อมูล		ไม่เปิดเผยข้อมูล		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2.1 การไต่ตรองอย่างรอบคอบ	55	55.0	45	45.0	100	100.0
2.2 สถานการณ์ความเสี่ยงของสิทธิมนุษยชน	38	38.0	62	62.0	100	100.0
2.3 การหลีกเลี่ยงการร่วมกระทำคามผิด	43	43.0	57	57.0	100	100.0
2.4 การแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง	70	70.0	30	30.0	100	100.0
2.5 การเลือกปฏิบัติและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส	47	47.0	53	53.0	100	100.0
2.6 สิทธิการเป็นพลเมืองและสิทธิทางการเมือง	50	50.0	50	50.0	100	100.0
2.7 สิทธิทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม	74	74.0	26	26.0	100	100.0
2.8 หลักการพื้นฐานและสิทธิในการทำงาน	94	94.0	6	6.0	100	100.0

ตาราง 4.11 แสดงจำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการในหัวข้อหลัก 2 เรื่องสิทธิมนุษยชน พบว่าบริษัทส่วนใหญ่ในกลุ่ม SET 100 Index มีการเปิดเผยข้อมูลในประเด็นหลักการพื้นฐานและสิทธิในการทำงานมากที่สุด จำนวน 94 ราย คิดเป็นร้อยละ 94.0 รองลงมาที่มีการเปิดเผยข้อมูลในประเด็นสิทธิทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และประเด็นการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง จำนวน 74 และ 70 ราย คิดเป็นร้อยละ 74.0 และ 70.0 ตามลำดับ

อย่างไรก็ตามพบว่าบริษัทส่วนใหญ่ไม่เปิดเผยข้อมูลในประเด็นสถานการณ์ความเสี่ยงของ มนุษยชนมากที่สุดจำนวน 62 ราย คิดเป็นร้อยละ 62.0 รองลงมาบริษัทส่วนใหญ่ไม่มีการเปิดเผย ข้อมูลในประเด็นการหลีกเลี่ยงการร่วมกระทำคามผิด และประเด็นการเลือกปฏิบัติและกลุ่ม ผู้ด้อยโอกาส จำนวน 57 และ 53 ราย คิดเป็นร้อยละ 57.0 และ 53.0 ตามลำดับ สาเหตุที่บริษัทส่วนใหญ่ไม่เปิดเผยในประเด็นเหล่านี้ อาจเนื่องมาจากบริษัทไม่เห็นความสำคัญที่จะเปิดเผยข้อมูลใน ประเด็นเหล่านี้ หรืออาจเป็นไปได้ว่าบริษัทเหล่านี้ อาจเปิดเผยประเด็นเหล่านี้แต่ไม่ชัดเจน

ตาราง 4.12 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการในหัวข้อหลัก 3 เรื่องการปฏิบัติด้านแรงงาน

หัวข้อหลัก 3 การปฏิบัติด้านแรงงาน: ประเด็น	เปิดเผยข้อมูล		ไม่เปิดเผยข้อมูล		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3.1 การจ้างงานและความสัมพันธ์ในการจ้างงาน	83	83.0	17	17.0	100	100.0
3.2 สภาพการทำงานและการคุ้มครองทางสังคม	96	96.0	4	4.0	100	100.0
3.3 สังคมเสวนา	13	13.0	87	87.0	100	100.0
3.4 สุขภาพและความปลอดภัยในการทำงาน	92	92.0	8	8.0	100	100.0
3.5 การพัฒนาบุคลากรและการฝึกอบรมในสถานที่ปฏิบัติงาน	96	96.0	4	4.0	100	100.0

ตาราง 4.12 แสดงจำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการในหัวข้อหลัก 3 เรื่องการปฏิบัติด้านแรงงาน พบว่าบริษัทส่วนใหญ่ในกลุ่ม SET 100 Index มีการเปิดเผยข้อมูลในประเด็นการพัฒนาบุคลากรและการฝึกอบรมในสถานที่ปฏิบัติงาน และประเด็นสภาพการทำงานและการคุ้มครองทางสังคมมากที่สุดในจำนวนที่เท่ากันคือ 96 ราย คิดเป็นร้อยละ 96.0 รองลงมาที่มีการเปิดเผยข้อมูลในประเด็นสุขภาพและความปลอดภัยในการทำงาน และประเด็นการจ้างงานและความสัมพันธ์ในการจ้างงาน จำนวน 92 และ 83 ราย คิดเป็นร้อยละ 92.0 และ 83.0 ตามลำดับ

ในประเด็นสังคมเสวนาส่วนหนึ่งจะเกี่ยวข้องกับการจัดตั้งสหภาพแรงงาน ซึ่งพบว่าบริษัทส่วนใหญ่ในกลุ่ม SET 100 Index ไม่มีการจัดตั้งสหภาพแรงงาน จึงทำให้ไม่มีการเปิดเผยในประเด็นนี้จำนวน 87 ราย คิดเป็นร้อยละ 87.0

ตาราง 4.13 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการในหัวข้อหลัก 4 เรื่องสิ่งแวดล้อม

หัวข้อหลัก 4 สิ่งแวดล้อม :ประเด็น	เปิดเผยข้อมูล		ไม่เปิดเผยข้อมูล		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4.1 การป้องกันมลพิษ	64	64.0	36	36.0	100.0	100.0
4.2 การใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน	75	75.0	25	25.0	100.0	100.0
4.3 การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การลดผลกระทบ และการปรับตัว	61	61.0	39	39.0	100.0	100.0
4.4 การปกป้องสิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพและการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ	70	70.0	30	30.0	100.0	100.0

ตาราง 4.13 แสดงจำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการในหัวข้อหลัก 4 เรื่องสิ่งแวดล้อมพบว่าบริษัทส่วนใหญ่ในกลุ่ม SET 100 Index มีการเปิดเผยข้อมูลในทุกประเด็นในหัวข้อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะมีการเปิดเผยข้อมูลในประเด็นการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนมากที่สุด จำนวน 75 ราย คิดเป็นร้อยละ 75.0 รองลงมา มีการเปิดเผยข้อมูลในประเด็นการปกป้องสิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพและการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ จำนวน 70 ราย คิดเป็นร้อยละ 70.0

ตาราง 4.14 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการในหัวข้อหลัก 5 เรื่องการปฏิบัติที่เป็นธรรม

หัวข้อหลัก 5 การปฏิบัติที่เป็นธรรม : ประเด็น	เปิดเผยข้อมูล		ไม่เปิดเผยข้อมูล		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5.1 การต่อต้านการทุจริต	74	74.0	25	25.0	100	100.0
5.2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างรับผิดชอบต่อสังคม	8	8.0	92	92.0	100	100.0
5.3 การแข่งขันอย่างเป็นธรรม	90	90.0	10	10.0	100	100.0
5.4 การส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม ในห่วงโซ่แห่งคุณค่า	94	94.0	6	6.0	100	100.0
5.5 การเคารพต่อสิทธิในทรัพย์สิน	42	42.0	58	58.0	100	100.0

ตาราง 4.14 แสดงจำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการในหัวข้อหลัก 5 เรื่องการปฏิบัติที่เป็นธรรม พบว่าบริษัทส่วนใหญ่ในกลุ่ม SET

100 Index มีการเปิดเผยข้อมูลในประเด็นการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมในหัวข้อแห่งคุณค่านามากที่สุด จำนวน 94 ราย คิดเป็นร้อยละ 94.0 รองลงมา มีการเปิดเผยข้อมูลในประเด็นการแข่งขัน อย่างเป็นธรรมและประเด็นการต่อต้านการทุจริต จำนวน 90 และ 74 ราย คิดเป็นร้อยละ 90.0 และ 74.0 ตามลำดับ

แต่บริษัทส่วนใหญ่ในกลุ่ม SET 100 Index ไม่เปิดเผยข้อมูลในประเด็นการมีส่วนร่วมทาง การเมืองอย่างรับผิดชอบต่อสังคม จำนวน 92 ราย คิดเป็นร้อยละ 92.0 อาจเนื่องมาจากบริษัทเกรงว่าจะมีความเสี่ยงที่จะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง จึงไม่สนับสนุนกระบวนการทางการเมืองสาธารณะ รองลงมา บริษัทส่วนใหญ่ไม่เปิดเผยข้อมูลในประเด็นการเคารพต่อสิทธิในทรัพย์สิน จำนวน 58 ราย คิดเป็นร้อยละ 58.0 ข้อมูลในประเด็นนี้จะกล่าวถึง เรื่องสิทธิในการครอบครอง สิทธิทรัพย์สิน เป็นต้นว่า การคุ้มครองสิทธิทางปัญญาหรือสิทธิทางกายภาพ(ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร)

ตาราง 4.15 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการในหัวข้อหลัก 6 เรื่องประเด็นด้านผู้บริโภค

หัวข้อหลัก 6 ประเด็นด้านผู้บริโภค :	เปิดเผยข้อมูล		ไม่เปิดเผยข้อมูล		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
6.1 การตลาดที่เป็นธรรม สารสนเทศที่เป็นจริง และไม่เบี่ยงเบนและการปฏิบัติตามข้อตกลงที่เป็นธรรม	88	88.0	12	12.0	100	100.0
6.2 การคุ้มครองสุขภาพและความปลอดภัยของผู้บริโภค	61	61.0	39	39.0	100	100.0
6.3 การบริโภคอย่างยั่งยืน	46	46.0	54	54.0	100	100.0
6.4 การบริการ การสนับสนุน การยุติข้อร้องเรียน และข้อโต้แย้งแก่ผู้บริโภค	77	77.0	23	23.0	100	100.0
6.5 การปกป้องข้อมูลและความเป็นส่วนตัวของผู้บริโภค	46	46.0	54	54.0	100	100.0
6.6 การเข้าถึงบริการที่จำเป็น	18	18.0	82	82.0	100	100.0
6.7 การให้ความรู้และการสร้างความตระหนัก	71	71.0	29	29.0	100	100.0

ตาราง 4.15 แสดงจำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการในหัวข้อหลัก 6 เรื่องประเด็นด้านผู้บริโภค พบว่าบริษัทส่วนใหญ่ในกลุ่ม SET 100 Index มีการเปิดเผยข้อมูลในประเด็นการตลาดที่เป็นธรรม สารสนเทศที่เป็นจริงและไม่เบี่ยงเบน

และการปฏิบัติตามข้อตกลงที่เป็นธรรมมากที่สุดจำนวน 88 ราย คิดเป็นร้อยละ 88.0 รองลงมา มีการเปิดเผยข้อมูลในประเด็นการบริการ การสนับสนุน การยุติข้อร้องเรียนและข้อโต้แย้งแก่ผู้บริโภค ประเด็นการให้ความรู้และการสร้างความตระหนัก และประเด็นการคุ้มครองสุขภาพและความปลอดภัยของผู้บริโภคจำนวน 77 71 และ 61 ราย คิดเป็นร้อยละ 77.0 71.0 และ 61.0 ตามลำดับ

สำหรับประเด็นที่บริษัทส่วนใหญ่ในกลุ่ม SET 100 Index ไม่เปิดเผยข้อมูลได้แก่ ประเด็นการเข้าถึงบริการที่จำเป็นมากที่สุดจำนวน 82 ราย จำนวนร้อยละ 82.0 รองลงมา ประเด็นการบริโภคอย่างยั่งยืน และประเด็นการปกป้องข้อมูลและความเป็นส่วนตัวของผู้บริโภค จำนวน 54 ราย คิดเป็นร้อยละ 54.0 ในประเด็นการปกป้องข้อมูลและความเป็นส่วนตัวของผู้บริโภค สาเหตุที่ไม่เปิดเผยอาจเนื่องมาจากธุรกิจบางประเภทไม่ได้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลของผู้บริโภคเป็นความลับเหมือนกับธุรกิจบางประเภทเช่น ธุรกิจการเงิน ธุรกิจโรงพยาบาล เป็นต้น

ตาราง 4.16 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการในหัวข้อหลัก 7 เรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนและการพัฒนาชุมชน

หัวข้อหลัก 7 การมีส่วนร่วมของชุมชนและการพัฒนาชุมชน: ประเด็น	เปิดเผยข้อมูล		ไม่เปิดเผยข้อมูล		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
7.1 การมีส่วนร่วมของชุมชน	81	81.0	19	19.0	100	100.0
7.2 การศึกษาและวัฒนธรรม	86	86.0	14	14.0	100	100.0
7.3 การสร้างการจ้างงานและการพัฒนาทักษะ	46	46.0	54	54.0	100	100.0
7.4 การพัฒนาและการเข้าถึงเทคโนโลยี	47	47.0	53	53.0	100	100.0
7.5 การสร้างความมั่งคั่งและรายได้	93	93.0	17	17.0	100	100.0
7.6 สุขภาพ	83	83.0	17	17.0	100	100.0
7.7 การลงทุนด้านสังคม	89	89.0	11	11.0	100	100.0

ตาราง 4.16 แสดงจำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการในหัวข้อหลัก 7 เรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนและการพัฒนาชุมชน พบว่าบริษัทส่วนใหญ่ในกลุ่ม SET 100 Index มีการเปิดเผยข้อมูลในประเด็นการสร้าง ความมั่งคั่งและรายได้มากที่สุด จำนวน 93 ราย คิดเป็นร้อยละ 93.0 รองลงมา มีการเปิดเผยข้อมูลในประเด็นการลงทุนด้านสังคม ประเด็นการศึกษาและวัฒนธรรม ประเด็นสุขภาพ และประเด็นการมีส่วนร่วมของชุมชน จำนวน 89 86 83 และ 81 ราย คิดเป็นร้อยละ 89.0 86.0 83.0 และ 81.0 ตามลำดับ

แต่บริษัทในกลุ่ม SET 100 Index ส่วนใหญ่ไม่เปิดเผยข้อมูลในประเด็น การสร้างการจ้างงาน และการพัฒนาทักษะ และประเด็นการพัฒนาและการเข้าถึงเทคโนโลยี จำนวน 54 และ 53 ราย คิดเป็นร้อยละ 54.0 และ 53.0 ตามลำดับ

ตาราง 4.17 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ของกิจการในภาพรวม 7 หัวข้อหลักตาม ISO 26000

หัวข้อหลัก	เปิดเผยข้อมูล		ไม่เปิดเผยข้อมูล		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ธรรมาภิบาล	100	100.0	0	0.0	100	100.0
2. สิทธิมนุษยชน	96	96.0	4	4.0	100	100.0
3. การปฏิบัติด้านแรงงาน	99	99.0	1	1.0	100	100.0
4. สิ่งแวดล้อม	88	88.0	12	12.0	100	100.0
5. การปฏิบัติที่เป็นธรรม	97	97.0	3	3.0	100	100.0
6. ประเด็นด้านผู้บริโภค	99	99.0	1	1.0	100	100.0
7. การมีส่วนร่วมของชุมชนและการพัฒนาชุมชน	94	94.0	6	6.0	100	100.0

ตาราง 4.17 แสดงจำนวนและร้อยละการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ ในภาพรวม 7 หัวข้อหลัก พบว่า บริษัททั้งหมดในกลุ่ม SET 100 Index มีการเปิดเผยข้อมูลในหัวข้อหลัก 1 เรื่องธรรมาภิบาล จำนวน 100 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.0 รองลงมา มีการเปิดเผยข้อมูลใน หัวข้อหลัก 3 เรื่องการปฏิบัติด้านแรงงาน และหัวข้อหลัก 6 เรื่องประเด็นด้านผู้บริโภคในจำนวนที่ เท่ากันคือ 99 ราย คิดเป็นร้อยละ 99.0 ลำดับถัดมา มีการเปิดเผยข้อมูลในหัวข้อ เรื่องการปฏิบัติที่ เป็นธรรม หัวข้อเรื่องสิทธิมนุษยชน และหัวข้อเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนและการพัฒนาชุมชน จำนวน 97 96 และ 94 ราย คิดเป็นร้อยละ 97.0 96.0 และ 94.0 ตามลำดับ โดยมีการเปิดเผย ข้อมูลในหัวข้อเรื่องสิ่งแวดล้อมต่ำที่สุด จำนวน 88 ราย คิดเป็นร้อยละ 88.0 ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่า จำนวนบริษัทเกือบครึ่งหนึ่งของบริษัทในกลุ่ม SET 100 Index อยู่ในอุตสาหกรรมบริการ กลุ่ม อุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน และกลุ่มธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งมีการดำเนินงานที่มีผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อมน้อยกว่าอุตสาหกรรมกลุ่มอื่น จึงมีกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมและการเปิดเผยข้อมูลในหัวข้อ เรื่องสิ่งแวดล้อมน้อยกว่าอุตสาหกรรมกลุ่มอื่น ซึ่งต่างจากบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรมและกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารซึ่งการดำเนินงานของ บริษัทเหล่านี้มีความอ่อนไหวในการสร้างผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งส่วนหนึ่งมาจากแรงกดดันของ

ภาครัฐ(Liu & Anbumozhi, 2009 อ้างถึงในฐิตินา, 2555) จึงทำให้บริษัทเหล่านี้มีกิจกรรมด้าน
สิ่งแวดล้อมค่อนข้างสูง และมีการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมตามความสมัครใจ (ฐิตินา, 2555)

PAYAP UNIVERSITY

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างความเป็นเจ้าของกับการเปิดเผยข้อมูลความ
รับผิดชอบต่อสังคมของกิจการและผลการวิเคราะห์ปัจจัยทำนายระดับการ
เปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ

ในส่วนนี้จะกล่าวถึง ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างความเป็นเจ้าของกับการเปิดเผยข้อมูล
ความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย รวมทั้งวิเคราะห์ปัจจัยทำนาย
ระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ สรุปผลแสดงในตาราง 4.18-4.19

ตาราง 4.18 ความสัมพันธ์ของโครงสร้างความเป็นเจ้าของกับระดับการเปิดเผยข้อมูลความ
รับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ

ตัวแปร	CSR	CO	GO	FO	SIZE
ตัวแปรตาม:					
- ระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อ สังคมของธุรกิจตามมาตรฐานว่าด้วยความ รับผิดชอบต่อสังคม (CSR)	1.000				
ตัวแปรอิสระ:					
- ความเป็นเจ้าของโดยการถือหุ้นแบบ กระจุกตัว (CO)	0.158	1.000			
- ความเป็นเจ้าของโดยรัฐ (GO)	0.284**	0.248*	1.000		
- ความเป็นเจ้าของโดยชาวต่างชาติ (FO)	0.128	0.121	-0.059	1.000	
ตัวแปรควบคุม:					
ขนาดของกิจการ (SIZE)	0.218*	-0.021	0.071	0.167	1.000

* $p < 0.05$

** $p < 0.01$

ตาราง 4.18 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ตัวแปรตามและตัวแปร
ควบคุมโดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันวิเคราะห์ พบว่ามีเพียงตัวแปร 2 ตัว ซึ่งได้แก่
ความเป็นเจ้าของโดยรัฐ (ตัวแปรอิสระ) และขนาดของกิจการ (ตัวแปรควบคุม) มีความสัมพันธ์กับ
ระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมตามมาตรฐานว่าด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมใน
ทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับต่ำ ($r = 0.284, p < 0.01$ และ $r = 0.218, p <$
0.05 ตามลำดับ)

ผลการศึกษาที่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Said et al. (2009) Mohd Ghazali (2007) และ Darus et al. (2009) ที่พบว่าความเป็นเจ้าของโดยรัฐและขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดเผยความรับผิดชอบต่อสังคมในทิศทางเดียวกันกล่าวคือ บริษัทที่มีขนาดใหญ่จะมีการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมสูง ซึ่งอาจเนื่องมาจากบริษัทที่มีขนาดใหญ่จะอยู่ในสายตาและเป็นที่สนใจของสาธารณะและอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์และแรงกดดันจากกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียภายนอก ซึ่งส่งเสริมให้บริษัทขนาดใหญ่มีการทำกิจกรรมทางสังคมมากขึ้นเพื่อใช้เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างภาพพจน์ให้กิจการ (Mohd Ghazali, 2007) และบริษัทที่มีโครงสร้างการถือหุ้นโดยรัฐในสัดส่วนที่สูงจะมีแรงจูงใจสูงในการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม เนื่องจากบริษัทที่มีโครงสร้างการถือหุ้นส่วนใหญ่โดยรัฐจะได้รับผลกระทบได้ง่ายจากสภาพแวดล้อม เนื่องจากกิจกรรมของบริษัทเหล่านี้จะอยู่ในสายตาของสาธารณชน (Mohd Ghazali, 2007) และมักจะเกี่ยว ข้องกับความรับผิดชอบต่อสังคมและการเปิดเผยกิจกรรมทางสังคมของบริษัทเหล่านี้จะแสดงถึงความชอบธรรมในการดำเนินธุรกิจของบริษัท (Mohd Ghazali, 2007) และแสดงถึงความสำเร็จของรัฐในการบรรลุวัตถุประสงค์ต่างๆของนักลงทุน และผู้มีส่วนได้เสียภายนอก (Eng & Mak, 2003)

ผลการศึกษาที่สอดคล้องกับทฤษฎีตัวแทนที่มีแนวคิดว่าการตัดสินใจเปิดเผยข้อมูลซีเอสอาร์ของผู้บริหารได้รับอิทธิพลมาจากโครงสร้างความเป็นเจ้าของของบริษัท รวมทั้งการแสดงสัญญาณว่าพวกเขาได้ดำเนินงานตามความสนใจของผู้ถือหุ้น (Darus et al., 2009) ดังนั้นการเปิดเผยกิจกรรมซีเอสอาร์อาจเป็นเครื่องแสดงให้สาธารณชนเห็นว่าบริษัทได้ดำเนินงานให้สอดคล้องกับความคาดหวังของประชาชน และสอดคล้องกับทฤษฎีความชอบธรรมที่มีแนวคิดว่าการปฏิบัติของบริษัทได้รับอิทธิพลจากกฎเกณฑ์และโครงสร้างทางสังคม (Cooper & Sherer, 1984 อ้างถึงใน Kuasirikun & Sherer, 2004) ดังนั้นการเปิดเผยข้อมูลทางสังคมและสิ่งแวดล้อมจึงเป็นการจัดการเชิงกลยุทธ์ของบริษัทที่พยายามจะทำกิจกรรมที่ชอบธรรมตามกฎหมาย เพื่อจะทำให้สาธารณชนแน่ใจว่าองค์กรได้ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และความคาดหวังของสังคม (Adam et al., 1998, Deegan, 2002)

นอกจากนี้ผลการศึกษาที่สอดคล้องกับทฤษฎีเกี่ยวกับผู้มีส่วนได้เสียด้วย ซึ่งมีแนวคิดคล้ายกับทฤษฎีความชอบธรรมในแง่ที่ว่า องค์กรเป็นส่วนหนึ่งของระบบสังคม ซึ่งทฤษฎีเกี่ยวกับผู้มีส่วนได้เสียได้กล่าวว่า องค์กรได้สร้างผลกระทบต่อสังคม ขณะเดียวกันก็ได้รับผลกระทบจากผู้มีส่วนได้เสียในสังคม (Reverte, 2009) ดังนั้นองค์กรมีภาระความรับผิดชอบต่อสังคมที่จะต้องตอบสนองความต้องการให้แก่กลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย

อย่างไรก็ตามการศึกษานี้ไม่พบว่าความเป็นเจ้าของโดยการถือหุ้นแบบกระจุกตัวและความ เป็นเจ้าของโดยชาวต่างชาติมีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผลการศึกษาที่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Mohd Ghazali (2007) ในส่วน

ที่ว่า การถือหุ้นแบบกระจุกตัวไม่สามารถอธิบายระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่แตกต่างจากผลการศึกษาของ Hossain et al. (1995) ที่พบว่าความเป็นเจ้าของโดยการถือหุ้นแบบกระจุกตัวมีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการในทิศทางตรงกันข้าม

นอกจากนี้ ผลการศึกษานี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Darus et al. (2009) และ Said et al. (2009) ในส่วนที่ว่าสัดส่วนการถือหุ้นโดยชาวต่างชาติมีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และยังพบว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์ระหว่างกันโดยความเป็นเจ้าของโดยรัฐมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความเป็นเจ้าของโดยการถือหุ้นแบบกระจุกตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.248, p < 0.05$) ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าจำนวนบริษัทหนึ่งในกลุ่ม SET 100 Index เป็นบริษัทที่มีรัฐถือหุ้นรวมอยู่ด้วย ซึ่งเป็นบริษัทที่มีการถือหุ้นแบบกระจุกตัวโดยรัฐ

ตาราง 4.19 การทำนายระดับการเปิดเผยความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ

ตัวแปรทำนาย	B	Beta	SE _b	t
ความเป็นเจ้าของโดยรัฐ (GO)	0.188	0.205	0.088	2.135*
ขนาดของกิจการ (SIZE)	0.070	0.308	0.022	3.214*
a = 0.537			R ² = 0.169	
			F = 4.5	
			SE _{est} = 0.159	

* p < 0.05

ตาราง 4.19 แสดงการทำนายระดับการเปิดเผยความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ พบว่าหลังจากควบคุมอิทธิพลของตัวแปรควบคุม ซึ่งในการศึกษานี้คือขนาดของกิจการ(สินทรัพย์รวม) แล้วพบว่าความเป็นเจ้าของโดยรัฐมีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยขนาดของกิจการและความเป็นเจ้าของโดยรัฐสามารถอธิบายหรือทำนายระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการได้ร้อยละ 16.9 (R² = 0.169)

ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการทำนายได้ดังนี้

$$CSRSD = 0.537 + 0.070 (SIZE) + 0.188 (GO)$$

ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Mohd Ghazali, (2007) Darus et al. (2009) และ Said et al. (2009) ที่พบว่า ความเป็นเจ้าของโดยรัฐเป็นตัวแปรที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ

PAYAP UNIVERSITY

ส่วนที่ 4: ผลการทดสอบสมมติฐาน

ในส่วนนี้จะกล่าวถึงผลสรุปการทดสอบสมมติฐาน H 1 H 2 และ H 3 ดังแสดงในตาราง 4.20

ตาราง 4.20 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
H 1: โครงสร้างการถือหุ้นแบบกระจุกตัวมีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการในทิศทางตรงกันข้าม	ปฏิเสธ
H 2: โครงสร้างความเป็นเจ้าของโดยรัฐมีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดเผยความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการในทิศทางเดียวกัน	ยอมรับ
H 3: โครงสร้างความเป็นเจ้าของโดยชาวต่างชาติมีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดเผยความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการในทิศทางเดียวกัน	ปฏิเสธ

ตาราง 4.20 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานจากงานวิจัย พบว่าผลการทดสอบสมมติฐานยอมรับสมมติฐาน H 2: โครงสร้างความเป็นเจ้าของโดยรัฐมีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการตามมาตรฐานว่าด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าบริษัทที่มีการถือหุ้นโดยรัฐในสัดส่วนที่สูงจะมีแรงจูงใจสูงในการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Said et al. (2009) และ Mohd Ghazali (2007) ที่ชี้ว่าบริษัทที่มีรัฐถือหุ้นในสัดส่วนสูงและเป็นบริษัทที่มีขนาดใหญ่จะมีการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมในระดับสูง เนื่องจากบริษัทเหล่านี้มักจะมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสังคมและสาธารณะค่อนข้างสูง ดังนั้นการเปิดเผยกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการหรือกิจกรรมซีเอสอาร์ อาจเป็นเครื่องแสดงให้สาธารณชนเห็นว่าบริษัทได้ดำเนินงานให้สอดคล้องกับความคาดหวังของประชาชน สุดท้ายจะทำให้บริษัทสามารถอยู่ได้ด้วยความชอบธรรม

จากผลการทดสอบปฏิเสธสมมติฐาน H 1 และ H 3 ที่พบว่าโครงสร้างการถือหุ้นแบบกระจุกตัวไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Mohd Ghazali (2007) ที่พบว่าการถือหุ้นแบบกระจุกตัวไม่สามารถอธิบายระดับการเปิดเผยข้อมูลซีเอสอาร์ในรายงานประจำปีได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และโครงสร้างความเป็นเจ้าของโดยชาวต่างชาติไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดเผยความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Darus et al. (2009) และ Said et al. (2009) ที่

พบว่าสัดส่วนการถือหุ้นโดยชาวต่างชาติไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่ง Darus et al. (2009) ก็อธิบายในทำนองเดียวกันว่าอาจเนื่องมาจากในกลุ่มประชากรที่เก็บมามีบริษัทที่มีชาวต่างชาติถือหุ้นในสัดส่วนสูงมีจำนวนน้อย

PAYAP UNIVERSITY